

Viata Creștină

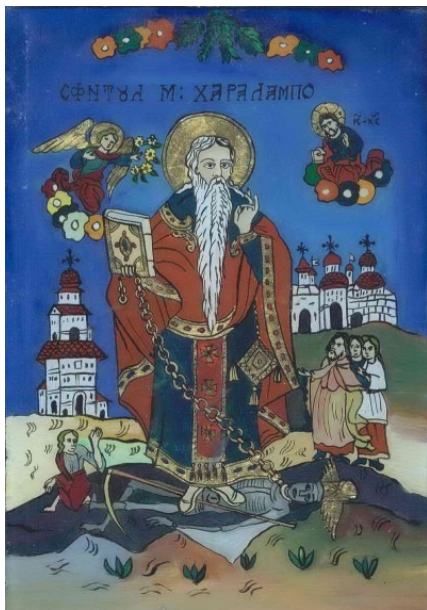
Publicație săptămânală pentru întărire sufletească † Anul IV, Nr. 6 (115)

<http://poienita.iasi.mmb.ro>

10 februarie 2013

Evangelhia și Apostolul

În **Duminica a 16-a după Rusalii** se citește **Evangelhia de la Matei 25, 14-30 (Pilda talanților)**, iar **Apostolul din II Corintheni 6, 1-10.**

Sinaxar

În această zi pomenim pe **Sf. Sfințit Mc. Haralambie;**
Sf. Mc. Valentina.

Sfântul Mucenic Haralambie a trăit în vremea împăratului Sever (193-211) și s-a făcut vestit cu puterea credinței sale și cu râvna în propovăduirea lui Hristos. Era episcop în Magnezia, din Asia, iar mai-marele cetății era Luchian. Sfântul Haralambie a mărturisit cu strălucire și fără frică, pe Hristos; drept urmare, dregătorul a poruncit să fie dezbrăcat de hainele sale și, după ce i-au jupuit tot trupul, cu unghii de fier, i-au tăiat fâșii de piele de pe trup. Iar Sfântul Haralambie, rău rănit, a zis: *„Mulțumesc vouă, fraților, că strunjind trupul meu cel vechi și bătrân, m-ați înnoit, îmbrăcându-mi sufletul cu haina cea nouă a suferințelor pentru Hristos.”*

Văzând cei de față răbdarea Mucenicului în atâtea chinuri și neîncetatele lui rugăciuni pentru toți, mulți dintre ei, bărbați și femei, s-au lepădat de idoli și au crezut în Hristos; iar dregătorul, fără milă a poruncit să li se taie capetele. Se zice că însăși fata împăratului, Galina, auzind de tăria de suflet cu care Sfântul Haralambie a răbdat cele mai grele chinuri, a crezut în Hristos și s-a botezat.

Istrovit de atâtea cumplite chinuri pe care a trebuit să le îndure, a fost osândit la moarte, prin sabie. Sfântul Haralambie s-a mutat la Domnul, dându-și sufletul în temniță, așteptând să i se taie capul.

Dialog despre sfinți

Am fost cândva la munte cu soția pentru vreo șapte zile... "cu bilet"! Am fost repartizat, să servesc masa, la un restaurant oarecare și am nimerit la o masă de patru persoane cu încă o familie, soț și soție, care aveau, după părerea mea, în jur de 50 de ani. După o zi, două, ne-am acomodat unii cu alții, și nici prin cap nu-mi trecuse să discutăm probleme legate de religie. Dar, într-o zi, (colegii noștri de masă se numeau Lache și Severina) a venit vorba inevitabil și de religie.

- "V-am citit" că sunteți preot... nu-i așa? mă întreabă, hodoronc-tronc, prietenul meu de 48 de ore, într-o zi pe când serveam masa.

- Aveți dreptate... dar? și m-am uitat întrebător.

- Ei! Eu sunt de altă credință și mi-am dat seama, că purtați barbă.

Lache mi-a spus de ce sectă aparține.
- Dar pictorii nu au barbă? am continuat râzând dialogul.

- Știți, eu nu înțeleg de ce aveți sfinți numai împărați, episcopi, domnitori și nu aveți sfânt un om amărât din popor. Aveți sfinți pe împărații Constantin și Elena, pe Ioan Gură de Aur, episcopul Constantinopolului, ați făcut sfinți pe domnitorii Ștefan cel Mare și pe Constantin Brâncoveanu, care avea aur în băncile din Elveția. Eu nu cred în sfinți... îmi ajunge că citesc Biblia!

- Domnu' Lache, o fi avut el Constantin Brâncoveanu bani la bancă, dar care dintre noi ar fi în stare să-și vadă copiii omorâți pentru o credință? Dumneata știi că în satul meu au fost oameni care și-au lăsat credința ortodoxă pentru un kilogram de zahăr, o sticlă de ulei și o haină veche. Aveți părerea asta despre sfinți, pentru că n-ați citit suficient despre ei. La **Catedrala Patriarhală din București** - în inima Bisericii Ortodoxe Române - este depus Sfântul Dimitrie Basarabov, care toată viața lui a fost

cioban. S-a lăsat tăcerea, iar eu am continuat. Să vă spun un amănunt important, de care poate nu v-ați dat seama. **Biblia**, pe care spuneți că o citiți, este scrisă toată de sfinți. Iisus Hristos nu a scris un cuvânt în ea, sfinții au scris despre El, sub inspirația Duhului Sfânt.

- Mda, nu m-am gândit la chestia asta. Și Lache privea în toate părțile, parcă ar fi căutat pe cineva.
A fost ultima masă pe care am servit-o împreună cu Lache și Severina. I-am căutat din priviri în următoarele zile. Nu i-am mai văzut. Or fi plecat acasă? Mi-a părut rău că nu l-am întrebat, ce părere are despre faptul că moaștele unor sfinți sunt neputrezite de sute de ani, însă la întrebarea asta nu-mi va mai răspunde niciodată...

Preot Nicolae Trușcă
Parohia Negoiești
Sursa: crestinortodox.ro

Biserica și Tradiția

77 Dacă cineva vrea să fie apărat împotriva vicleniilor și să rămână tare în credință trebuie să-și pună credința prima dată în autoritatea Sfintei Scripturi și apoi în Sfânta Tradiție a Bisericii. Inșă cineva se poate întreba, nu este canonul Sfintei Scripturi suficient pentru toate, de ce ar trebui să adăugăm și autoritatea Tradiției? Pentru că nu toată lumea înțelege Scriptura în același fel, unul înțelege așa altul înțelege altfel, și astfel este posibil să primim atâtea răspunsuri câte capete le-au dat. De aceea, este nevoie ca să fim îndrumați de înțelegerea Bisericii... Ce este Tradiția? Este ceea ce a fost înțeles de către toți, de peste tot dintotdeauna... ceea ce toți ați primit și nu la ceea ce v-ați gândit... De aceea, lucrarea noastră nu este să conducem religia unde vrem noi să ducă, ci să o urmăm acolo unde ne conduce și nu să dăm ceea ce e al nostru urmașilor noștri, ci să păzim ceea ce ni s-a dat."

Vincentiu de Lerin, *Note ale unui pelerin*, sec. al V-lea (Sursa: doxologia.ro)

De unde vine expresia „a fi țap ispășitor”?

Ce era țapul ispășitor?

Țapul ispășitor este menționat în Biblie doar cu o singură ocazie (Levitic 16), ca parte a ritualului de Ziua anuală a Ispășirii. Ritualul din Ziua Ispășirii implica doi țapi, pentru care arhiereul arunca sorti. Unul dintre ei era sacrificat, ca jertfă pentru păcat, iar celălalt, ales prin tragere la sorti, ca țap ispășitor, era scos din tabără în viață, după ce arhiereul își punea mâinile peste el și mărturisea asupra acestuia păcatele israeliților (Levitic 16,7-10, 20-22, 26). Așadar, este vorba despre un animal nevinovat, care primește asupra lui păcatele oamenilor

Ziua ispășirii (Yom Kipur) avea o însemnătate unică pentru toți fiii lui Israel. Curățirea unei greșeli se realiza parțial, prin diverse spălări rituale și prin stropirea cu sânge a obiectelor și a poporului întreg, în speranța de a le readuce în starea inițială. Pentru că avea menirea de a realiza o împăcare cu Dumnezeu, ziua împăcării era ținută cu multă rigurozitate, așa cum îndemna Legea mozaică: *În luna a șaptea, în ziua a zecea a lunii, să postiți și nici o muncă să nu faceți, nici băștinașul, nici străinul care s-a așezat la voi, căci în ziua aceasta vi se face curățire, ca să fiți curați de toate păcatele voastre, înaintea Domnului, și curați veți fi. Aceasta e cea mai mare zi de odihnă pentru voi și să smeriți sufletele voastre prin post.* (Levitic 16, 29-31).

Țapul și „Ducă-se-pe-pustii”

Dacă țapul care era adus ca jertfă pentru păcat, era pentru Dumnezeu, există o problemă în stabilirea destinației celui de-al doilea țap, a țapului ispășitor, redată prin termenul ebraic „azazel” (Levitic 16, 16). Unii interpreți ai textului sacru au considerat că acest termen ar fi un nume propriu (Azazel, așa cum este redat și în ediția sinodală a Bibliei românești), format din două cuvinte, „azaz” (puternic) și „el” (zeu, Dumnezeu), având sensul de „zeu puternic”, interpretând ducerea țapului în pustie ca o ofrandă adusă diavolului, care locuiește în locuri pustii. Traducătorii greci ai Septuagintei nu au considerat că „azazel” ar fi un nume propriu, ci l-au legat de „azal”, un verb care nu apare în Vechiul Testament, însemnând „a trimite”, „a alunga”.

Traducere latină, *Vulgata*, urmează aceeași înțelegere. În teologia iudaică ulterioară, cartea apocrifă a lui Enoh folosește „Azazel” ca nume pentru unul dintre îngerii căzuți. Dar nu există nici o dovadă pentru existența unui demon cu acest nume în zilele lui Moise. Demonologia elaborată a lui Enoh este, desigur, târzie (cca. 200 î. Hr.) și utilizează adesea forme aramaice pentru aceste nume, fiind clar că toate acestea nu aparțin perioadei biblice. Explicația cea mai potrivită este aceea de a vedea termenul „azazel” ca fiind compus din două cuvinte: primul, „ez”, însemnând „țap”, iar al doilea, „azel”, care înseamnă „a pleca”, „a alunga”. Adică „țapul care este alungat”.

Înaltul Bartolomeu Anania, în traducerea pe care o face textului aflat în discuție, încearcă să împacă cele două direcții de interpretare, îmbinând numele propriu, dat diavolului, cu semnificația cuvântului ebraic, de „a pleca”, astfel redând una dintre denumirile tradiționale românești atribuite diavolului, aceea de „Ducă-se-pe-pustii”.

Iertarea păcatului - doar prin puterea lui Dumnezeu

Deoarece ceremonia țapului ispășitor face parte din ritualul jertfei pentru păcat, în niciun caz, țapul nu

Dicționarul Explicativ al Limbii Române menționează faptul că expresia „țap ispășitor” are un sens figurat, făcând referire la o persoană asupra căreia se aruncă vina pentru greșelile altora. DEX-ul ne dă și un indiciu referitor la originea acestei expresii, care, surprinzător sau nu, este inspirată din Sfânta Scriptură: „țap pe care marele preot îl încărca, la sărbătorirea ispășirii, cu toate păcatele neamului lui Israel și care era apoi alungat în deșert”.

(Ioan-Lucian Radu / Sursa: doxologia.ro)

putea fi adus jertfă diavolului. Ideea unei ofrande dedicate celui responsabil pentru păcate ar echivala cu o mulțumire adusă lui, lucru care este total contrar învățaturii Sfintei Scripturi, care interzice aducerea jertfelor către demoni, care sunt înfățișați în chipul zeilor (Levitic 17, 17; Osea 12, 12). Există dovezi că Vechiul Testament învață despre existența deomonilor (Deuteronom 32, 17; Psalmul 106, 37), dar nu poate fi vorba ca israeliții să fi fost puși să le aducă sacrificii.

Iertarea păcatului nu este posibilă decât prin voința și în prezența lui Dumnezeu. Ceremonia avea loc la intrarea *corțului mărturiei* (Lev 16:7), iar alegerea țapului, mărturisirea păcatului și transferarea acestuia asupra animalului se făcea doar în prezența lui Dumnezeu.

Ritualul subliniază gravitatea păcatului

Trucerea păcatelor asupra țapului ispășitor era un act demonstrativ, subliniind realitatea păcatului, aproape ca o entitate fizică. Preotul își punea amândouă mâinile pe capul animalului, mărturisind păcatele cu voce tare și astfel, „punându-le pe acestea pe capul țapului” (Levitic 16, 21). Un om ducea animalul în pustie, însă, la întoarcere, trebuia să se curețe înainte de a reveni în tabără, pentru a preveni „reinfecțarea”. Astfel, păcatul era considerat nu doar o slăbiciune morală, ci o amenințare periculoasă pentru comunitate.

Țapul nu era ucis (deși mai târziu, în tradiția evreiască, era dus pe o stâncă și aruncat de acolo, pentru a preveni revenirea lui), ci lăsat în voia sorții. Pustiiul, ca domeniu al morții, era locul unde avea să moară, fiind mâncat de fiarele sălbatice. Astfel, moartea lui survine ca urmare a păcatelor oamenilor. Și totuși, chiar și deșertul este creat și condus de Dumnezeu, iar judecata finală asupra animalului care purta păcatele poporului era tot a Lui.

Motivul unei făpturi alese de Dumnezeu pentru a purta păcatele poporului re apare de mai multe ori în *Noul Testament*, cu referire la Hristos, care S-a adus pe sine jertfă pentru păcatele noastre (Evrei 10, 1-18), o jertfă adusă lui Dumnezeu. Însă, țapul nu mai apare ca simbol al lui Hristos, ci este folosit mielul: *Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii* (Ioan 1, 29). Ca și în cazul țapului ispășitor, Hristos, nevinovat fiind, a luat asupra Sa păcatele omeniirii, fiind omorât în afara orașului, moartea lui survenind ca urmare a păcatului omeniirii.

Din timpul Arhiereului Simon cel Drept (sec. III î. Hr.), în Ziua Ispășirii se obișnuia să se pună o panglică roșie între coarnele țapului sau la gâtul lui, panglică care, după ce arhiereul rostea păcatele poporului, se făcea albă, ca semn al iertării lor. Însă, în perioada de după moartea lui Hristos și până la cucerirea Ierusalimului, în anul 70, panglica nu s-a mai înălbit, semn că Dumnezeu nu a mai iertat păcatele.

Publicație editată și distribuită gratuit de:

Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”
Poienița - Protopopiatul Pașcani

Adresa:

sat Hârtoape, com. Vânători, jud. Iași, cod poștal 707578

Concept grafic: **Pr. Marius-Ionuț Tabarcea**

Tel: 0745 77 64 56

email: parohia.poienita@yahoo.ro

web: <http://poienita.iasi.mmb.ro>

www.facebook.com/parohiapoienita

